

Tildelingsbrev til
Statped for
budsjettåret 2019

Innhold

1. Innledning	3
2. Statped's mål og særskilte aktiviteter i 2019	4
3. Tildeling av midler	6
4. Økonomiforvaltning og føringer	9
5. Økonomiske og administrative fullmakter	11
6. Rapportering.....	12
7. Styring, kommunikasjon og samarbeid.....	15
Vedlegg 1 Statped's faste oppdrag	16
Vedlegg 2 Rapporteringsfrister for 2019 og 2020	19
Vedlegg 3 Innspill til budsjettarbeid	20
Vedlegg 4 Oversikt av pågående aktiviteter og oppdragsbrev	21

1. Innledning

Statped er en virksomhet underlagt Utdanningsdirektoratet og er et statlig virkemiddel for å støtte kommuner og fylkeskommuner i arbeidet med å realisere sektormålene for barnehage og grunnopplæringen for barn, unge og voksne.

Statped er delegert oppgaver som skal bidra til at sektormålene som er satt for barnehagen og grunnopplæringen nås jf. Prop.1 S (2018-2019).

Sektormål for barnehagen er:

- Alle har et godt og inkluderende leke- og læringsmiljø
- Barn som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
- Alle har god tilgang til relevante tilbud av høy kvalitet

Sektormål for grunnopplæringen er:

- Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
- Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
- Alle lykkes i opplæringen og utdanningen

Sektormålene for barnehagen og grunnopplæringen danner grunnlag for Statpeds mål, prioriteringer og temaområder, samt utvikling av nye tiltak eller virkemidler.

Statped skal bistå kommuner og fylkeskommuner ved å gi likeverdige spesialpedagogiske tjenester i hele landet. Dette inkluderer også tjenester knyttet til godkjente norske friskoler i utlandet. Statped skal bidra til kunnskaps- og kompetansespredning om likeverdig, tilpasset og inkluderende utdanning gjennom sine fagområder. Videre skal Statped også bidra til spesialpedagogiske utdanninger og forsknings- og utviklingsarbeid på det spesialpedagogiske området.

Statped skal ha spisskompetanse innen områdene syn, hørsel, kombinerte hørsels- og synsvansker (døvblindhet), sammensatte lærevansker, språk/ tale og ervervet hjerneskade. I tillegg har Statped en særlig funksjon knyttet til samiskspråklige barn, unge og voksne med spesialpedagogiske behov innen sine fagområder. Statped skal også ha spisskompetanse og tilby tjenester innenfor tegnspråk og alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).

Barnehage- og skoleeiere og PP-tjenesten er en del av samarbeidet med Statped. Statped skal med sin erfaring og sin spesialpedagogiske kompetanse medvirke til og delta i aktuelle tverrfaglig og tverretatlig nettverk mellom barnehage- og skoleeiere, PP-tjenesten, fylkesmannsembetene, universitets- og høyskoler, samt andre relevante statlige og kommunale tjenester, nasjonale og internasjonale fagmiljøer for å påse at spesialpedagogisk kompetanse ivaretas og utvikles i sektorene.

Statped er direkte underlagt og etatsstyrt av Utdanningsdirektoratet. Tildelingsbrevet fra direktoratet er Statped sitt overordnede styringsdokument. Det gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over Statpeds oppgaver. Direktoratet gjør oppmerksom på at det kan komme flere oppdrag og bestillinger i løpet av året. I tillegg skal Statped arbeide med aktiviteter og oppdrag som er gitt tidligere fra direktoratet og som ikke er avsluttet.

2. Statpeds mål og særskilte aktiviteter i 2019

Dette kapitlet gis mål for Statpeds virksomhet, styringsparametere og særskilte aktiviteter for 2019.¹ Statped må gjøre seg kjent med gjeldende nasjonale strategier, handlingsplaner og stortingsmeldinger som berører virksomhetens målsetninger.

Beskrivelse av Statpeds faste oppdrag er i vedlegg 1.

Stortinget har i forbindelse med behandlingen av Statsbudsjettet for 2019 satt tre målsetninger for Statped:

Hovedmål 1

Barnehage- og skoleeiere får målrettede tjenester på det spesialpedagogiske området

Styringsinformasjon og styringsparametere:

- Informasjon om måloppnåelse og fremdrift for prioriteringene under målet
- Antall tjenester gitt av Statped
- Antall skriftlige klager på gitte tjenester mottatt hos Statped
- Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for søknader til Statped, fordelt på regioner.
- Gjennomsnittlig ventetid på individbaserte tjenester, fordelt på regioner.
- Saksbehandlingstid for landsdekkende tjenester.
- Ventetid for landsdekkende tjenester.

Særskilte aktiviteter:

- Statped skal følge opp følgende tiltak fra KDs «Digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen 2017-2021»:
 - Fremme en inkluderende praksis med bruk av teknologi og spre kunnskap om digitale læremidler og ressurser for elever med særskilte behov gjennom nye prosjekter
 - Styrke veiledningen rettet mot skoleeiere, skoleledere og ansatte i PP-tjenesten om pedagogisk bruk av IKT i opplæringen, blant annet for elever med særskilte behov

Hovedmål 2

Barnehage- og skoleeiere har ansatte med kunnskap og kompetanse som fremmer utvikling og inkludering

Styringsinformasjon og styringsparametere:

- Informasjon om måloppnåelse og fremdrift for prioriteringene under målet
- Antall kurs arrangert av Statped
- Deltakere på kurs arrangert av Statped

Særskilte aktiviteter:

Statped skal:

- Bistå direktoratet med å revidere og justere ASK-veileder for barnehage og skole
- Bistå direktoratet med å revidere og justere veileder for hørselshemmede i skole

¹ Særskilte aktiviteter er nye oppdrag og tiltak av året.

- Produsere rammeplan for barnehage på lyd til barnehagestart

Hovedmål 3

Utdanningssektoren har tilgang til forsknings- og erfaringsbasert kunnskap på det spesialpedagogiske området

Styringsinformasjon og styringsparametere:

- Informasjon om måloppnåelse og fremdrift for prioriteringene under målet
- Antall forelesningstimer fordelt på fagområde
- Antall publiserte vitenskapelige rapporter og artikler fordelt på fagområder
- Antall FoU-prosjekter fordelt på fagområder

Krav til rapportering framkommer i kap.7

Andre særskilte aktiviteter i 2019

Statped skal:

- Bistå Utdanningsdirektoratet med rådgivning og veiledning for universell utforming, slik at direktoratet har digitale løsninger som er tilgjengelig for alle brukergrupper.
- Bistå Utdanningsdirektoratet i oppfølgingen av 0-24-samarbeidet – tverrsektorielt samarbeid for utsatte barn og unge.

3. Tildeling av midler

Dette kapitlet er basert på tildelingsbrev for 2019 fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet.

3.1 Generelle økonomiske føringer

Stortinget vedtok 12. desember 2018 bevilgningene på postene under KDs kapitler i statsbudsjettet for 2019. Det vises til Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019). Direktoratet stiller midlene som er angitt i dette tildelingsbrevet til disposisjon for Statped. Tildelingen innebærer at virksomheten har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpsrammene på hver enkelt post og til de formålene Stortinget har satt, slik disse er konkretisert i mål og resultatkrav i tildelingsbrevet.

Disponeringen av budsjettet skal samsvare med føringer gitt i dette tildelingsbrevet og ta høyde for bundne midler som ikke nevnes særskilt i dette brevet. Virksomhetsleder har ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjettramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Sammenlignet med saldert budsjett for 2019 er det i Finansdepartementets føringer for arbeidet med 2019-budsjettet generelt lagt inn følgende prisjusteringer:

- 01-poster: 2 pst. (driftsutgifter utenom lønn)
- 21-poster: 2,9 pst.
- 45-poster: 2,4 pst.

Helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i 2018 er lagt inn i budsjettet for 2019, men det er ikke lagt inn noe for lønnsregulering i 2019. Bevilgning for dette behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2019, og ev. supplerende tildeling kan forventes i november 2019.

Regjeringen vil bygge politikken på effektiv bruk av fellesskapets ressurser, og forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører årlige tiltak for å øke produktiviteten. For å gi insentiv til mer effektiv statlig drift og skape handlingsrom for prioriteringer har regjeringen innført en reform for avbyråkratisering og effektivisering av offentlig sektor. Deler av gevinstene fra redusert byråkrati og mer effektiv bruk av pengene blir tatt inn til fellesskapet.

Denne innhenting er i 2018-budsjettet satt til 0,5 pst. av driftsutgiftene til virksomhetene (alle 01, 21 og 50-poster) og gjelder også direktoratet og direktoratets underliggende virksomheter. Departementet forventer at reduksjonen benyttes på effektivisering og ikke fører til redusert kvalitet i tjenesteproduksjonen.

3.2 Økonomiske rammer til Statped

Alle beløp som gjelder tildelingen i dette kapitlet er oppgitt i 1 000 kroner.

Tabell 3-1 Statpeds tildeling over kapittel 230 for 2019

Kap. 230 Statlig spesialpedagogisk støttesystem		
Post	Betegnelse	Tildeling 2019
01	Driftsutgifter	667 306
21	Spesielle driftsutgifter	47 449
45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold	9 504
Sum		724 259

Post 01

Tildelingen gjelder utbetaling av ventelønn og lønn etter rettsvilkårsavtalen for overtallige. Det skal settes av en reserve på posten for å dekke utgifter til uforutsette hendelser.

Tildelingen skal dekke blant annet:

Modellutprøving Inkludering for alle -1 mill. kroner

Oppdragsbrev S 01-18 Fremme tegnspråk i utdanningen -2 mill.kr

Kostnader til tiltakene over skal være ført i regnskapet som egne prosjekt, slik at det lett kan rapporteres forbruk på disse hver for seg.

Post 21

Tildelingen gjelder oppdragsvirksomhet. Utgifter som føres på posten skal være knyttet til oppdrag i samarbeid med ekstern oppdragsgiver. Inntekter fra oppdragsvirksomheten føres under kap. 3230 post 01.

Tabell 3-2 Statpeds tildeling over kapittel 3230 for 2019

Kap. 3230 Statlig spesialpedagogisk støttesystem		
Post	Betegnelse	Tildeling 2019
01	Inntekter fra oppdrag	47 449
02	Salgsinntekter o.a.	10 493
SU		57 942

Post 01

Inntekter som føres på posten skal være i forbindelse med oppdrag i samarbeid med ekstern oppdragsgiver, som kommuner, fylkeskommuner, høgskoler, universitet m.m. Jf. kap. 230 post 21 overfor. Andre inntekter føres på post 02.

Post 02

Inntekter som føres på posten gjelder salg av læremidler og elevprodukter, salg fra kantine, utleie av lokaler, inntekter fra hjelpemiddeltilpasning og inntekter fra kurs.

Tabell 3-3 Statpeds ramme over kapittel 3220 for 2019

Kap. 3220 post 02 Salgsinntekter	
	Tildeling 2019
Inntekter fra Bestillingstorget ²	1 261
Sum	1 261

Tabell 3-4 Statpeds ramme over kapittel 220 for 2019

Kap. 220 post 21 Utdanningsdirektoratet- Spesielle driftsutgifter	
	Tildeling 2019
Tilrettelegging av eksamen	910 000
Tilrettelegging av prøver	1 000 000
Sum	1 910 000

Kostnader til tiltakene over skal være ført i regnskapet som egne prosjekt, slik at det lett kan rapporteres forbruk på disse hver for seg.

Tildelingen gjelder tilrettelegging av eksamen for blinde og svaksynte elever, tilrettelegging av eksamen for hørselshemmede elever og utarbeidelse av eksamensoppgaver for tegnspråkbrukere i fagene Norsk tegnspråk og Tegnspråk som fremmedspråk på fem ulike nivå (Norsk tegnspråk 10. trinn og Vg3, og Tegnspråk som fremmedspråk nivå I, II og III). Tildelingen gjelder også tilrettelegging av prøver for blinde og svaksynte samt hørselshemmede elever. Statped skal etter avtale bistå direktoratet med vurderinger knyttet til tilrettelegging og universell utforming av prøver.

² Inntektskravet for bestillingstorget ligger hos Utdanningsdirektoratet

4. Økonomiforvaltning og føringer

Statped's økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf. bl.a. *Bevilgningsreglementet*³, veilederen *Statlig budsjettarbeid*⁴, *Reglement for økonomistyring i staten*⁵ med tilhørende bestemmelser⁶ og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Statped.⁷ Direktoratet forutsetter at den virksomhetsinterne økonomiinstruksen blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov.

Direktoratet viser videre til føringer i Finansdepartementets rundskriv R-115/2016 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap.

- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.2: Virksomheten skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart det er mottatt.
- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.3: Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai eller så snart den er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomheten.
- Rundskriv R-115, pkt. 4.2: Virksomheten skal publisere revisjonsberetningen som et tillegg til årsregnskapet, etter at Riksrevisjonen har overlevert Dokument 1 til Stortinget og resultatet av regnskapsrevisjonen dermed er offentlig.

Statped skal gjøre vurderingen av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet.

4.1 Fellesføring for alle statlige virksomheter

Statped må gjøre seg kjent med [rundskriv H-7/18](#).

Inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden

Statped skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden. Statped skal i årsrapporten redegjøre for hvordan Statped's rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden. Har Statped hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en rapporteres i årsrapporten. Har Statped færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden, jf. Rundskriv H-3/18.

³ Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005

⁴ Utgitt av Finansdepartementet og sist oppdatert mars 2014 (publikasjonskode R-0634 B)

⁵ Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, sist endret 5. nov. 2015

⁶ Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, sist endret 5. nov. 2015

⁷ Fastsatt av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet 16. desember 2004, sist revidert oktober 2014.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Statped skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Statped skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet, jf. Rundskriv H-8/17.

4.2 Andre føringer

Lærlinger

Regjeringen og partene i arbeidslivet har inngått en samfunnskontrakt for flere lære plasser for perioden 2016-2020. Målet med kontrakten er å sørge for at alle kvalifiserte som ønsker det, skal få tilbud om læreplass. Se mer informasjon på nettsiden [Samfunnskontrakt 2016-2020](#).

Virksomheten skal hvert år vurdere om det er mulig å ha lærling og tilby opplæring i lærefag. Antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK Stat eller et annet opplæringskontor.

Sikkerhet og beredskap

Styret skal arbeide systematisk med sikkerhet og ha en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære, uønskede hendelser, herunder innen informasjons-sikkerhet.

Beredskapsplanene skal bygge på en skriftlig kartlegging av verdier, sårbarhet og risiko (ROS-analyse) innenfor eget ansvarsområde. Det skal gjennomføres kriseøvelser, som evalueres, og læringspunkter må følges opp.

Gjeldende [Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#) skal ligge til grunn for arbeidet på dette feltet.

5. Økonomiske og administrative fullmakter

5.1 Fullmakter

Fullmakter i tilknytning til Stortingets budsjettvedtak

Direktoratet delegerer for budsjettåret 2019 Statped fullmakt til å:

- Overskride tildelingen på post 01 på de respektive utgiftskapitler (kap. 230) mot tilsvarende merinntekter på post 02 på de tilhørende inntektskapitler (kap. 3220, 3222 og 3230). Statped gis også fullmakt til å overskride tildelingen på 21- postene på respektive utgiftskapitler mot tilsvarende merinntekter på post 01 på tilhørende inntektskapitler. Mindreinntekt krever tilsvarende mindreforbruk på korresponderende utgiftskapittel og -post, jf. rundskriv R-110 fra Finansdepartementet.

Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

Direktoratet delegerer for budsjettåret 2019 Statped fullmakt til å:

- Nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kreditt på post 01. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- Inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. rundskriv R-110 fra Finansdepartementet. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av Statped.

Øvrige fullmakter

Direktoratet gir videre Statped for budsjettåret 2019 fullmakt til å:

- Oppnevne og avvike styre for statlige skoler der det er aktuelt.
- Inngå og si opp leieavtaler med Statsbygg
- Forhandle etter Hovedavtalen.
- Godkjenne reiser i henhold til særavtale for reiser innenlands og særavtale for reiser til utlandet for statens regning.
- Normere stillinger ved utlysning og tilsette i alle stillinger unntatt stillingen som direktør.
- Innvilge studiepermisjon med full eller delvis lønn for inntil 12 måneder.
- Inngå samarbeidsavtaler med UH-sektoren som finansieres gjennom oppdragsinntekter.

Dersom Statped ser behov for vesentlige organisatoriske endringer eller endringer av geografisk lokalisering skal direktoratet orienteres i forkant av eventuelle endringer. Dette gjelder også vesentlige endringer i dimensjoneringen av ansatte innenfor fagområdene på landsbasis eller regionalt.

5.2 Disponering av budsjettmidlene for 2019

Statped skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i tildelingene gjengitt i kapittel 3 i dette tildelingsbrevet og andre relevante dokumenter. Disponeringsplan skal vise planlagte disponeringen av bevilgede midler og hvordan disse bidrar til å nå fastsatte mål og prioriteringer gitt i dette tildelingsbrevet. Planen viser planlagte disponeringer fordelt på tiltak. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på.

Utdanningsdirektoratet legger til grunn at de midler som stilles til disposisjon for Statped i 2019 danner grunnlag for Statpeds virksomhet. De midler som stilles til disposisjon skal utnyttes effektivt og målrettet. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og behov for vesentlige omdisponeringer skal alltid avklares med direktoratet. Statped må selv sørge for å ha en reserve på post 01 på kap. 230 for å dekke uforutsette utgifter.

6. Rapportering

Rapporteringen til Utdanningsdirektoratet skjer gjennom to tertialrapporteringer og en årsrapport for 2019. Rapporteringene skal omfatte relevant informasjon og vurderinger eget arbeid av betydning for å gi grunnlag for direktoratets styring og oppfølging av Statped. Dersom ikke annet er avtalt skal Statped rapportere på oppdragsbrevene ved 2. tertialrapportering, samt i årsrapporten. Særskilte aktiviteter med frister og som ikke har blitt sendt til direktoratet innen fristene skal inkluderes i rapporteringene. Ved behov kan direktoratet be om tilleggsrapportering på bestemte oppdrag.

Statped skal informere direktoratet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks Statped får kjennskap til slike avvik. Statped må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

Risikovurdering er en integrert del av direktoratets mål- og resultatstyring. Statped skal selv gjøre vurderingen av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå målene i dette tildelingsbrevet. Dette arbeidet skal forankres i øverste administrative ledelse. I etatsstyringsmøtet skal Statped redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

Risikovurdering skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse
- omtale av hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå
- identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme

6.1 Årsrapporten

Statped skal innen 15. mars 2020 utarbeide en årsrapport for 2019 til Utdanningsdirektoratet. Det vises til retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115) og veileder fra Direktoratet for økonomistyring for krav til årsavslutning av regnskap, frister for innrapportering og innholdet i årsrapporten. Gjenpart av årsrapporten skal sendes til Riksrevisjonen. Det minnes om at årsregnskapet med tilhørende redegjørelse inngår som del av direktoratets årsrapport til Kunnskapsdepartementet. Årsrapporten med årsregnskapet publiseres på Statpeds nettsider.

Alle økonomiske, administrative og faglige krav til Statped, som er forankret i tildelingsbrev, supplerende tildelingsbrev og oppdragsbrev for 2019, er gjenstand for rapportering i årsrapporten. Direktoratet forventer at årsrapporten gir grunnlag for direktoratets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2021. Omtalen av del III Årets aktiviteter og resultater skal inneholde:

- En overordnet vurdering av Statpeds bidrag til måloppnåelse på sektormålene nevnt i innledningen. Det forventes at Statped gir en vurdering av hvordan de samlede tiltakene tas i bruk for å bistå direktoratet til å nå sektormålene, og vurdering av hvilken grad Statped har lyktes med dette arbeidet.
- Vurdering av måloppnåelse på de mål som er satt for Statpeds virksomhet i kapittel 2. I rapporteringen skal det særlig legges vekt på vurdering av Statpeds prioriteringer for 2019 under hvert mål. Statped må også rapportere på de konkrete styringsparameterne som er satt. I tillegg må Statped gi en kvalitativ vurdering av måloppnåelse utover det som styringsparameterne gir av informasjon. Dette innebærer en kort kvalitativ vurdering av

virksomhetens arbeid mot barnehage- og skoleeiere, PP-tjenesten, fylkesmannsembetene, universitets- og høyskoler, samt andre relevante statlige og kommunale tjenester og fagmiljøer.

- Utkvittering av særskilte aktiviteter som er satt for 2019, jf. kap. 2. Statped skal
- vurdere nivå på rapporteringen ut fra formen på den enkelte aktivitet og hva Statped anser som relevant informasjon for direktoratet.
- En vurdering av interne prioriteringer som er gjort innenfor det faste oppdraget og hvilken effekt disse prioriteringene eventuelt har hatt.

Andre krav til årsrapporten

- Statped skal redegjøre hvordan Statped har nådd ut med budskap til sine målgrupper.
- Statped skal redegjøre for sitt arbeid med informasjonssikkerhet og øvelser. Vi ber om at det i dette redegjøres om virksomheten har innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser.
- Statped skal redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjøringsplikten. Det vises Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder *Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten*. Dette inkluderer også Statpeds lønnspolitikk.
- Statped skal rapportere om virksomhetens mål, tiltak og resultater for krav som er stilt i arbeidsmiljøloven om utført systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.
- Statped skal redegjøre for sitt arbeid med å oppfylle bestemmelsene i lov om offentlige anskaffelser med forskrift.
- Rapportere om antall lærlinger per år i perioden 2015–2020, vurderinger knyttet til å øke antall lærlinger og innenfor hvilke fag, samt orientere om hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Dersom Statped ikke har oppfylt kravene om lærlinger, må det redegjøres for årsaken til det, hva som er gjort for å oppfylle kravene og hvilke tiltak som iverksettes for å oppnå kravene.
- Statped skal i årsrapporten for 2019 rapportere på følgende:
 1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2018 eller 2019, og er den fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak?
 2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2019, og er den fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak?
 3. Redegjøre kort og overordnet (maks. 1 side) for virksomhetens oppfølging av de fem tiltaksområdene i Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen, herunder kort beskrive og vurdere virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet.

Dersom spørsmål 1 til 2 besvares med "nei", må Statped opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

6.2 Tertialrapporteringene

For hver måned i 2019 skal Statped rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv «Rapportering til Statsregnskapet for 2019» fra Finansdepartementet. Kopi av månedsrapporten sendes til post@udir.no

Statped skal utarbeide økonomirapporter til direktoratet som følger:

- Pr 31. august 2019 med frist til direktoratet 15. september 2019, med prognose pr. 31. desember 2019 (2. tertialrapport).
- Pr 31. desember 2019, med frist til direktoratet 15. januar 2020. Samtidig med denne rapporten må direktoratet sende egen søknad om overføring av eventuelle ubrukte midler fra 2019 til 2020 (3. tertialrapport).

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjettetrammen og Statped's disponeringsplan. Rapportene skal forklare avvik og gi informasjon om korrigerende tiltak. Sammen med økonomirapporteringen skal Statped oversende S-rapporten.

Andre krav til 2.tertialrapportering

Rapporten pr. 31. august 2018 skal inneholde ajourførte budsjettall (eventuelle overføringer fra 2017 og RNB) og skal vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember. Denne rapporten inngår i grunnlaget for departementets utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2018.

Ved forventet mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindreforbruk og hva som er faseforskyvninger og hvilke omdisponeringer som evt. foreslås.

Rapporten per 31. august skal også inneholde:

- Rapportering om en foreløpig vurdering av måloppnåelser.
- Rapportering om vurdering av fremdrift og gjennomføring av prioriteringer under målet og gitte oppdragsbrev.
- Redegjørelse og vurdering for mål som eventuelt ikke er etter planene eller er i rute per 31. august, årsaker til at dette ikke er oppnådd og tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å bedre måloppnåelsen.
- Vurdering av risiko for at mål ikke blir nådd etter planene på årsbasis
- Egenvurdering av status, framdrift og planer for oppdrag og arbeid med større prosesser.
- Ved forventet mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebehov, hva som er faseforskyvninger og hvilke omdisponeringer som evt. foreslås.

Andre krav til 3.tertialrapportering

Rapporten per 31. desember må tydelig vise hva som er merforbruk og mindreforbruk på hver enkelt post samt særskilte prosjekter nevnt i tildelingsbrevet eller supplerende tildelingsbrev, slik at opplysningene kan brukes til å forklare statsregnskapet. Ved mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebehov og hva som er faseforskyvninger.

Samtidig med tertialrapporteringen skal Statped sende søknad om overføring av ubrukte midler fra 2019 til 2020.

6.3 Kriteriedata

Direktoratet bidrar hvert år med kriteriedata til Kommunal- og moderniseringsdepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner (Grønt hefte). Dette skal brukes i korreksjonsordningen for frittstående og statlige skoler, samt Den tyske skolen i Oslo og Den franske skolen i Oslo.

Statped bes i denne sammenhengen om å innhente og oversende følgende opplysninger innen 15. juni 2019:

- Antall elever i statlige grunn- og videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2018-2019. Elevene skal omregnes til helkurselever.

Det forutsettes at rapporteringen er kontrollert mot elevenes hjemkommune / hjemfylke.

7 Styring, kommunikasjon og samarbeid

6.1 Etatsstyringsmøter

Følgende dokument ligger til grunn for samhandlingen mellom direktoratet og Statped:
Styring, kommunikasjon og samarbeid.

Direktoratet ønsker å avholde ett etatsstyringsmøte med Statped i 2019 på følgende dato:
Onsdag 27.3.2019, kl 9 -10.30

På etatsstyringsmøtet i skal følgende saker tas opp:

- Årsrapporten for foregående år, med en vurdering av måloppnåelse og ressursbruk med vekt på avvik
- Disponeringsplanen for inneværende år, med status for større arbeidsprosesser og oppdrag. Statped skal redegjøre for hvordan risikobildet og eventuelle planer for forbedring av Statpeds arbeid for å nå målrealiseringene.

6.2 Kontaktmøter

Formålet med kontaktmøtene er å legge til rette for gjensidig informasjon og avklaringer om faglige overordnede problemstillinger og gjensidige oppdateringer på ledernivå.

Det gjennomføres to kontaktmøter i 2019:

Torsdag 20.6 2019, kl 12 -14

Onsdag 9.10.2019, kl 12-13.30

I tillegg til styringsmøter og kontaktmøter på ledernivå, kan det være aktuelt å gjennomføre faglige samarbeidsmøter på saksbehandlernivå.

Vedlegg 1

Statpeds faste oppdrag

Dette vedlegget beskriver hovedtrekkene i Statped sitt faste oppdrag. Vedlegget synliggjør også noen målgrupper som det er knyttet særlige forpliktelser til ved Statpeds virksomhet. Det forventes at Statped benytter sitt handlingsrom til å prioritere innenfor disse rammene.

Statped skal gjennom sine faste oppdrag yte tjenester, utvikle og forvalte kunnskap og tiltak som hever kompetansen hos kommuner og fylkeskommuner slik at barnehagebarn får et godt tilpasset tilbud, samt elever, lærlinger, lærekandidater og voksne i grunnopplæringen får en inkluderende og tilpasset opplæring.

Etter nærmere avtale med Utdanningsdirektoratet, skal Statped bistå direktoratet i aktuelle faglige oppdrag i løpet av året. Statped skal også bistå direktoratet med å fremskaffe relevant faglig informasjon ved behov.

Statped og kommunale, fylkeskommunale og statlige tjenester

Kommune og fylkeskommune skal erfare at de har lik tilgang til tjenestene fra Statped. Statped har, sammen med kommuner og fylkeskommuner, ansvar for å vurdere hvilke tjenester som skal tilbys.

Statped skal samarbeide med tjenesteytere som tilbyr tjenester som har grenseflater til det arbeidet som pr. i dag gjøres i Statped. Dette kan blant annet innebære å bidra til å utvikle støtte- og veiledningsmaterieell og å delta i arbeidsgrupper og annet faglig arbeid.

Knutepunktskoler

Statped skal ha god kompetanse på videregående opplæring og et faglig godt samarbeid med de fylkeskommunale knutepunktskolene for hørselshemmede og med Briskeby vg. skole.

Heltidsopplæring

Statped skal ivareta skoleeierskapet på vegne av Utdanningsdirektoratet for Skådalen skole for døvblindfødte i Oslo.

Deltidsopplæring i og på tegnspråk

Statped skal gi elever som har tegnspråk som førstespråk, eller som etter sakkyndig vurdering har rett til slik opplæring, tilbud om deltidsoptilæring i og på tegnspråk etter opplæringsloven § 2-6 eller § 5-1. Dette innebærer at elever som får et deltidstilbud også skal få et tilbud om fjernundervisning fra Statped.

Statped skal også tilby og utvikle tilbud for ulike målgrupper knyttet til tilgrensede tjenester ved deltidsoptilæringen. Statpeds arbeid med deltidsoptilæring og det tilgrensede tjenester sees i en helhetlig sammenheng med virksomhetens tegnspråklige tilbud og tiltak i alle sine regioner.

Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Statped skal gjennom sitt arbeid heve kompetansen om Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) ut til personalet i barnehage og grunnopplæringen, samt PP- tjenesten, slik at alle barn, unge og voksne har muligheten til å bruke sine kommunikasjonsformer i utdanningen.

Tegnspråk

Tegnspråk er anerkjent som et fullverdig språk som det offentlige har ansvar for å styrke og utvikle. Statped skal gjennom sitt arbeid bidra til å øke kunnskapen og heve kompetansen om tegnspråk til

personalet i barnehage og grunnopplæringen, samt PP- tjenesten.

Foreldreopplæring

Statped skal sørge for at det gis tilbud om opplæring til foreldre for barn og elever med særskilte behov.

SEAD

Samisk spesialpedagogisk støtte (SEAD) er en landsdekkende oppgave lagt til region Nord. SEAD skal, sammen med Statpeds øvrige enheter, yte tjenester og tilby kompetanse knyttet til samiskspråklige brukere innen Statpeds fagområder, samt sikre at Statped sitt tjenestetilbud baserer seg på god forståelse for samisk språk og kulturutvikling.

Statped og helseforetakene

Statped skal sikre tydelig arbeidsdeling mellom relevante deler av spesialisthelsetjenesten og Statped. Rammene for Statpeds innsats settes av barnehageloven og opplæringsloven.

Statped og arbeid med rammeplan og læreplaner

Statped skal ved behov bistå direktoratet i arbeid med læreplaner for hørselshemmede. Statped skal også bidra faglig inn i arbeidet med veiledningsmateriell knyttet til rammeplanen for barnehagen og læreplanverket for Kunnskapsløftet.

Læremidler og støtte- og veiledningsmateriell

Opplæringsloven § 5-9 omtaler statens plikt til å sørge for læremidler, og departementets ansvar for å sørge for at det utarbeides lærebøker og andre læremidler for spesialundervisning.

Statped har et spesielt ansvar for å utarbeide læremidler for barn og elever med synsvansker, hørselsvansker og de med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon.

Statped skal ha oversikt over tilgjengelige læringsressurser på det spesialpedagogiske området. Statped skal videre sørge for at det blir utarbeidet veiledningsmateriell og annet støttemateriell for de målgruppene Statped har et ansvar for og som også kan benyttes av deres foreldre og PP-tjenesten.

Statped skal medvirke til å utvikle bruken av digitale læringsressurser for barn og elever med særskilte behov i henhold til barnehage- og opplæringsloven. Det er derfor viktig at Statped har god kompetanse på læremidler og veiledningsmateriell og hvordan det kan anvendes på det spesialpedagogiske området.

Statped bistår Utdanningsdirektoratet i forvaltningen av tilskuddsmidler til utvikling og produksjon av særskilt tilrettelagte læremidler med universell utforming, samt kompetanseutviklingstiltak for læremiddelutviklere.

Produksjon og tilrettelegging av eksamen og obligatoriske prøver

Statped skal ved behov bistå direktoratet med tilrettelegging av eksamen og obligatoriske prøver for blinde og svaksynte elever i grunnskolen og videregående opplæring, tilrettelegging av eksamen og obligatoriske prøver i regning for hørselshemmede og utarbeide eksamensoppgaver for tegnspråkbrukere i fagene Norsk tegnspråk og Tegnspråk som fremmedspråk på fem ulike nivå (Norsk tegnspråk 10. trinn og Vg3, og Tegnspråk som fremmedspråk nivå I, II og III). Statped bistår direktoratet med vurderinger knyttet til universell utforming av digitale prøver. Statped skal også

delta i direktoratets eksamensnemnder. Statped bistår i tillegg direktoratet med rådgivning i forbindelse med universell utforming for kartleggingsprøver, obligatoriske prøver og eksamen.

Forskning- og utviklingsarbeid

Statped skal arbeide ut fra en helhetlig FoU-strategi for prioritering av områder for forsknings- og utviklingsarbeid på det spesialpedagogiske området, forankret i et samarbeid med universiteter og høgschooler.

Statped har ansvar for å være proaktive med å identifisere problemstillinger, tema og fagområder som det bør prioriteres forskning på.

Universitet og høgschoolsektor

Universitet og høgschooler har hovedansvaret for fagutvikling og utdanning av spesialpedagoger. Statped bør bidra med sin fagkompetanse gjennom undervisning og veiledning i forbindelse med de utdanningene som universiteter og høgschooler tilbyr. I tillegg kan Statped stille med praksisplasser for studenter ved høgschool og universitet som har en spesialpedagogisk utdanning.

Internasjonalt samarbeid

Statped kan delta i internasjonalt samarbeid innenfor det spesialpedagogiske fagfeltet, der dette er relevant. Videre kan Statped, på oppdrag fra direktoratet, delta i internasjonalt bistands- og utviklingsarbeid som er relevant for faglig utvikling.

Vedlegg 2

Rapporteringsfrister for 2019 og 2020

Tiltak	Frister
Økonomirapportering	
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (DFØ). S-rapport til direktoratet ved 2. og 3.tertial.	15.måneden etter
Tertialrapport pr. 31.august, se innholdsbeskrivelse i kap 6 i TB 2019	15.september 2019
Tertialrapport pr. 31.desember, se innholdsbeskrivelse i Kap 6 i TB 2019	15.januar 2020
Andre rapporteringstidspunkt	
Årsrapport, se innholdsbeskrivelse i kap 6 i TB 2018	15.mars 2019
Årsrapport, se innholdsbeskrivelse i kap 6 i TB 2019	15.mars 2020
Andre frister	
Disponeringsplan 2019	15.mars 2019
Søknad om overføring av ubrukte midler fra 2019 til 2020	15.januar 2020

Vedlegg 3

Innspill til budsjettarbeid

I tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet får Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2018, 2019 og 2020. Dette vil i noen tilfeller også kunne innebære bidrag/innspill fra Statped. Oppsettet nedenfor viser de ulike budsjetttrundene og de frister som gjelder for direktoratet sine leveranser til Kunnskapsdepartementet. For punktene der intet annet er presisert, gjelder følgende for innspill fra Statped:

Før Statped utarbeider innspill, må saken tas opp med Utdanningsdirektoratet for å avklare om saken er av en slik karakter at det er naturlig å fremme den for departementet. Henvendelse må skje i god tid før den oppgitte fristen, slik at direktoratet eventuelt kan oversende bestilling/mal for aktuelle innspill.

Statsbudsjettet 2019	
28. februar	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2019. Dersom det på årsbasis forventes overforbruk eller underforbruk på budsjettposter der direktoratet har forvaltningsansvar, skal departementet varsles. Direktoratet kan også fremme satsingsforslag dersom det har oppstått nye forutsetninger etter at budsjettet for 2019 ble vedtatt av Stortinget.
27. september	Innspill til omgrupperingsproposisjonen/nysalderingen for 2019. Gjelder nødvendige og uforutsette endringer på regelstyrte poster og mindrebehov på rammestyrte poster.
Statsbudsjettet 2020	
2. januar	Innspill til underpostfordeling på 01-poster med prosentvis fordeling på underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Varer og tjenester.
2. mars	Eventuelle innspill på saker som kan være aktuelle for kommuneproposisjonen for 2020 med tilhørende tekstbidrag.
27. april	Oversikt over bindinger og innspill til faglig profil og innretning av ressursrammen som settes inn for kvalitetsutvikling av barnehagen og grunnsopplæringen for 2019.
15. mai	Innspill til tekstmotale i statsbudsjettet for 2020 med mål, rapportering og tilstandsvurdering på kapitler og poster under programkategori 07.20 Grunnsopplæringen og programkategori 07.30 Barnehager.
15. mai	Innspill til rammefordelingsforslag for budsjett 2020. Direktoratet skal varsle om behov for flytting av midler mellom kapitler/poster og anslagsendringer på regelstyrte budsjettposter (konsekvensjusteringer).
Statsbudsjettet 2021	
15. september	Innspill til satsningsforslag for statsbudsjettet 2021.
7. desember	Innspill til konsekvensjusteringer for statsbudsjettet 2021.

Vedlegg 4

Oversikt av pågående aktiviteter og oppdragsbrev

Særskilte aktiviteter

- Sluttrapportering av pilot, tilrettelegge tegnspråkopplæring for barn i barnehagemiljø. Frist: 31.12.2020
- Kartlegge behov, vurderinger og anbefalinger for tegnspråklig tilbud for KODA. Frist: 31.12.2018
- Sluttrapportering av pilot, tjenestetilbud til videregående skoler som har behov for å tilrettelegge tegnspråkopplæringen til sine elever. Frist: 31.12.2020
- Bistå Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning i utviklingen av kompetanseutviklingspakker innenfor Språkløyper - nasjonal strategi for språk, lesing og skriving (2016-2019).
- Bistå og samarbeide med NTNU/Nasjonalt senter for matematikk i opplæring i utviklingen av kompetanseutviklingspakker for skoler/barnehager/PPT som tiltak i mål 2 i Nasjonal realfagsstrategi (2015-2019)
- Bistå Utdanningsdirektoratet i arbeidet med å gjennomføre en modellutprøving for økt inkludering av barn og unge med særskilte behov i barnehage og skole gjennom bedre utnyttelse av de samlede ressursene ved Statped, Fylkesmannen og lokalt nivå, i utvalgte regioner (2017 -2019)

Oppdragsbrev fra Utdanningsdirektoratet

Oppdragsbrev S 01-16 CI- og hva så?

- Gjennomføre et samarbeidsprosjekt –familier med flerkulturell bakgrunn. Frist 31.12.2019.

Oppdragsbrev S 01-17 - Forsterke alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Samlet varighet fram til 31.12. 2020

- etablere e-lærings- og opplæringspakker. Frist; 15.08.19.
- informasjon om ASK-brukeres rett til og bruk av hjelpemidler og støtteordninger i utdanningen. Frist 31.05.19
- utvikle et tidlig innsats-tilbud. Frist; 31.12.20.
- kunnskapsgrunnlag som redegjør utfordringer og problemområder knyttet til prøve- og vurderingstilpasning. Frist; 20.2.19

Oppdragsbrev S 01-18 -Fremme tegnspråk i barnehage og grunnopplæring

Flere tiltak.

Samlet varighet frem til 31.12.2019